

Набульсі Х.Н.

здобувач

Центральноукраїнського національного технічного університету

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Статтю присвячено проблемам дослідження та узагальнення теоретико-методичних засад здійснення державно-приватного партнерства (ДПП) в масштабах національної економіки та розробці рекомендацій щодо формування, практичного використання та подальшого поліпшення механізму його регулювання у процесі інтернаціоналізації підходів до здійснення конкретних проєктів. Узагальнюються методологічні підходи до визначення сутності ДПП, механізму його регулювання, уточняється класифікація форм та методів регулювання ДПП, систематизується міжнародний досвід реалізації проєктів ДПП в різних сферах діяльності з метою його застосування в економіці України.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, механізм регулювання, форми та методи державного регулювання, сфери застосування ДПП, ризики реалізації проєктів ДПП та методи їх усунення, змішаний контракт життєвого циклу ДПП

Статья посвящена проблемам исследования и обобщения теоретических и методических основ осуществления государственно-частного партнерства (ГЧП) в масштабах национальной экономики, разработке рекомендаций по формированию, практическому использованию и улучшению механизма его регулирования в процессе интернационализации подходов к осуществлению конкретных проєктов. Обобщаются методологические подходы к определению сущности ГЧП, механизма его регулирования, уточняется классификация форм и методов регулирования ГЧП, систематизируется международный опыт реализации проєктов ГЧП в различных сферах деятельности с целью его применения в экономике Украины.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, механизм регулирования, формы и методы государственного регулирования, сферы применения ГЧП, риски реализации проєктов ГЧП и методы их устранения, смешанный контракт жизненного цикла ГЧП

Вступ та постановки проблеми. Складні багатовекторні трансформації системи ринкових відносин, що реалізуються на засадах співпраці держави та бізнесу, загострюють важливість інтернаціоналізації досвіду позиціонування ролі органів державного управління (ОДУ), а також приватного підприємництва у ході реалізації проєктів ДПП регіонального рівня. За таких умов, особливої актуальності набуває запровадження послідовності інституційних реформ, що забезпечують одночасну можливість для ОДУ продовжувати виступати у ролі головного суб'єкта регулювання, а для приватного бізнесу – активно та обґрунтовано втручатись у процеси реалізації партнерських проєктів з метою забезпечення балансу громадських та комерційних інтересів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В класичних працях зарубіжних науковців – Дж. Кейнса, М. Блауга, П. Самуельсона, П. Друкера, М. Портера, розроблено основоположні теоретичні підходи до розвитку ДПП, а практиками протягом достатньо тривалого часу апробовано моделі, форми та механізми продуктивної співпраці ОДУ та бізнесу. Ґрун-

товні дослідження питань взаємодії держави та малого бізнесу, становлення та реалізації різноманітних форм співпраці між ними здійснили А. Акінтоїє, Б. Флавбйорг, Д. Хельм, Г. Ходж, Т. Мерна, Є. Савас, Г. Тейсман, Р. Вікерманн та ін. [1-8]. Проблематика та перспективи становлення вітчизняної сфери ДПП висвітлені у працях Винницького Б., Геєця В., Данилишина Б., Павлюк К., Шилепницького П. [9-13] (рис. 1). Однак, незважаючи на численні дослідження та досконалу вивчення елементів механізму ДПП, недостатньо висвітленими залишаються проблеми адаптації передового зарубіжного досвіду упорядкування гострих питань співпраці держави та бізнесу до вітчизняних реалій.

Метою дослідження є узагальнення теоретико-методичних засад здійснення ДПП в масштабах національної економіки та розробка рекомендації щодо формування, практичного використання та подальшого поліпшення механізму його державного регулювання з врахуванням інтернаціонального досвіду партнерського узгодження інтересів співпраці зі сторони ОДУ та приватного бізнесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Управління економікою зі сторони ОДУ здійснюється через регулятивний вплив на систему відносин між суб'єктами регулювання (держава – корпорації – громадські спілки підприємців та промисловців – споживачі товарів та послуг), що взаємодіють в рамках обмеженого економічного простору з метою реалізації цілей та умов суспільного виробництва. Якщо в процесі регулювання постає питання про необхідність об'єднання матеріальних та нематеріальних ресурсів суспільства (у особі ОДУ), а також коштів приватного бізнесу з метою створення громадських благ або надання суспільних послуг, то за сучасних умов розвитку національної економіки це відбувається переважно у вигляді ДПП.

Дослідження Хеммінга Р., Енгеля Е., Фаркугарсона Е., Ходжеса Дж., Істрате Е., що стосуються реалізації методів та прийомів системного аналізу варіантів здійснення ДПП, дозволяють здійснити узагальнення міжнародного досвіду та удосконалити класифікацію його окремих форм (рис. 2). Такі форми відображають юридичні особливості ступеня та масштаб співпраці ОДУ та приватної сторони партнерства, якщо вони здійснюються у вигляді укладання договорів про надання послуг, управління, оренди, лізингу, розподіл продукції, створення спільних підприємств, акціонування власності, варіантів концесії, угод про кооперацію, договорів про участь у дослідженнях [14-18].

З точки зору досягнення мети дослідження, здійснимо визначення сутності категорії «механізм регулювання ДПП» як упорядкованої системи заходів адміністративно-розпорядного впливу ОДУ на комплекс взаємовигідних відносин між представниками влади, бізнесу, інститутів громадянського суспільства, місцевих громад з перерозподілу повноважень у сфері виробництва товарів та надання послуг, котрі на даний момент здійснюються переважно державними підприємствами та установами.

Ефективне використання механізму регулювання ДПП

забезпечує оптимальний характер погодження між сторонами співпраці широкого спектру питань: розподілу відповідальності, ризиків, зобов'язань стосовно фінансового забезпечення, проектування, будівництва, експлуатації, прав власності, участі в управлінні та розподілі прибутку.

Внаслідок прямого та опосередкованого впливу ряду причин правового та організаційного характеру, перелік застосовуваних моделей ДПП в Україні, у порівнянні з міжнародною практикою, суттєво звужено. Він обмежуються контрактами на технічні послуги, послуги соціального характеру, управління державними активами, договорами про співпрацю найпростішого типу, угодами лізингу зі сплатою оренди державі, концесії, розвитку інфраструктури, надання послуг в межах соціальної відповідальності корпорацій. Міжнародний досвід застосування моделей ДПП, у порів-

СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ МЕХАНІЗМУ ДПП	ОБ'ЄКТИ ДПП		
	ВИРОБНИЧА ТА СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА	ПРОМИСЛОВІ ПІДПРИЄМСТВА	НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ, РОЗРОБКИ ТА ІННОВАЦІЇ
ФОРМИ ДПП	УГОДИ З НАДАННЯ ПОСЛУГ, УПРАВЛІННЯ. УГОДИ ОРЕНДИ, ЛІЗИНГУ, УГОДИ ПРО РОЗПОДІЛ ПРОДУКЦІЇ СПІЛЬНИ ПІДПРИЄМСТВА, АКЦІОНУВАННЯ КОНЦЕСІЇ		КООПЕРАТИВНІ ТА ІНШІ УГОДИ ПРО ІННОВАЦІЙНУ СПІВПРАЦЮ
МОДЕЛІ ДПП	МОДЕЛЬ ОПЕРАТОРА. МОДЕЛЬ УГОДИ. МОДЕЛЬ ТИМЧАСОВОГО ПЕРЕДАВАННЯ ПРАВ. МОДЕЛЬ КОНЦЕСІЇ. ОРГАНІЗАЦІЙНА МОДЕЛЬ. МОДЕЛЬ ФІНАНСУВАННЯ		МОДЕЛЬ ОБМІНУ. МОДЕЛЬ "ПУЛУ"
ФІНАНСОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ДПП	ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД. БАНК РОЗВИТКУ	ПРОМИСЛОВІ КЛАСТЕРИ. ПРОМИСЛОВО-ВИРОБНИЧІ ОСОБЛИВІ ЕКОНОМІЧНІ ЗОНИ (ОЕЗ)	ВЕНЧУРНІ ІННОВАЦІЙНІ ФОНДИ, КОМПАНІЇ. ЗАПРОВАДЖУВАЛЬНІ ОЕЗ. ТЕХНОЛОГІЧНІ ПЛАТФОРМИ. ТЕХНОПАРКИ. БІЗНЕС-ІНКУБАТОРИ
СУБ'ЄКТИ ДПП	ПРЕДСТАВНИКИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ. ПРЕДСТАВНИКИ ПРИВАТНОГО СЕКТОРА. КОНТРОЛЮЮЧІ ОРГАНИ. ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЕРЕДНИКИ. ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ. СТРАХОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ		
ВИД ФІНАНСУВАННЯ	ЗМІШАНЕ ФІНАНСУВАННЯ. ПРОЕКТНЕ ФІНАНСУВАННЯ. ВЕНЧУРНЕ ФІНАНСУВАННЯ. КОШТИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФОНДІВ		

Рис. 1. Елементи механізму ДПП (міжнародна практика)

Джерело: розроблено автором

УЗАГАЛЬНЕНА КАТЕГОРІЯ	ОСНОВНІ ВАРІАНТИ	ВЛАСНИК АКТИВІВ	ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙ	НОСІЙ РИЗИКУ	ТРИВАЛІСТЬ КОНТРАКТУ (РОКІВ)
		Д – держава, ПС – приватний сектор			
1. ПОСТАЧАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ КОНТРАКТАМИ	OUTSOURCING	Д	Д	Д	1-3
	ТЕХНІЧНА ЕКСПЛУАТАЦІЯ	Д	Д	ПС / Д	3-5
	ОПЕРАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ	Д	Д	Д	3-5
2. ПІДГОТОВКА ОБ'ЄКТА "ПІД КЛЮЧ"		Д	Д	ПС / Д	1-3
3. ЛІЗИНГ	AFFERMAGE	Д	Д	ПС / Д	5-20
	LEASE (BLT)	Д	Д	ПС / Д	5-20
4. КОНЦЕСІЯ	FRANCHISE	Д / ПС	Д / ПС	ПС / Д	3-10
	ВОТ (ВТ, ВТО, BOOT, BROТ)			ПС / Д	15-30
5. ПРИВАТНА ВЛАСНІСТЬ НА АКТИВИ / ПРИВАТНА ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА	ВОО/DBFO	Д	Д	Д	Не визначено
	PFI	Д / ПС	Д / ПС	ПС / Д	10-20
	ПЕРЕДАВАННЯ ПРАВ НА БІЗНЕС / ІНВЕСТИЦІЇ	Д	Д	Д	Не визначено

BLT (Built-Lease-Transfer) – "будівництво-лізинг-передавання"; BOT (Built-Operate-Transfer) – "будівництво-експлуатація-передавання"; BT (Built-Transfer) – "будівництво-передавання"; BTO (Built-Transfer-Operate) – "будівництво-передавання-експлуатація"; BOOT – (Built-Own-Operate-Transfer) "будівництво-володіння-експлуатація-передавання"; BROТ (Built-Rehabilitate-Operate-Transfer) – "будівництво-відновлення-експлуатація-передавання"; ВОО (Built-Own-Operate) – "будівництво-володіння-експлуатація"; DBFO (Design-Build-Finance-Operate) – "дизайн-будівництво-фінансування-експлуатація"; PFI (Private Finance Initiative) – приватна фінансова ініціатива

Рис. 2. Міжнародна класифікація моделей ДПП

Джерело: розроблено автором

нянні з вітчизняним, є набагато вагомим та розповсюджується на значно ширший перелік об'єктів інфраструктури. Зважаючи на це, вважаємо за необхідне запровадження у практику вітчизняного регулювання ДПП міжнародного досвіду співпраці ОДУ та приватних інвесторів, який передбачає здійснення низки заходів з його реформування.

I. Подальший розвиток практики ДПП вимагає розширення переліку показників оцінювання його результативності. Розрахунок показників бюджетної, соціальної, фінансової ефективності, прийоми техніко-економічного аналізу ризиків на стадії конкурентного розгляду варіантів реалізації проектів ДПП доцільно доповнити оцінними процедурами на

стадіях практичної реалізації проекту, а також стадії аналізу реалізованого проекту та його завершення [19].

II. В контексті підвищення ефективності використання механізму регулювання ДПП в Україні в умовах децентралізації управління та переходу на моделі підвищення рівня самостійності у ході формування та використання місцевих бюджетів, вагомого значення набуває процес диверсифікації рекомендованих до використання моделей партнерства за окремими регіонами держави. Для цього слід на регулярній основі здійснювати інтегральне оцінювання фактичного стану та перспектив поширення ДПП у складі показників регіонального рівня формування (рис. 3). За результатами такого

оцінювання може бути запропоновано пріоритетні заходи регулятивного впливу ОДУ на реалізацію процедур партнерства.

III. Необхідними є постійні удосконалення вже функціонуючої моделі «матриці ризиків» реалізації проектів ДПП. При цьому слід розширювати перелік категорій ризиків, уточнювати місця їх дислокації (рис. 4).

IV. Враховуючи сукупність обставин, те, що діючий в Україні механізм регулювання ДПП підпадає під вплив характерних для всіх країн факторів ризику та недосагнення сторонами партнерства обумовлених попередніми домовленостями економічних інтересів, а сам процес регулювання проектів ДПП, особливо на рівні регіону, переслідує мету задоволення життєвих потреб не лише сторін партнерства, що перебувають у комерційних відносинах, але усього загалу стейкхолдерів (передовсім, населення як постачальника усіх видів ресурсів – виробничих, трудових, грошових), попередня експертиза проектів партнерства повинна передбачати обов'язкові розрахунки грошових потоків: операційної та інвестиційної діяльності, а також показників суспільної ефективності інвестиційних проектів ДПП; операційної, інвестиційної

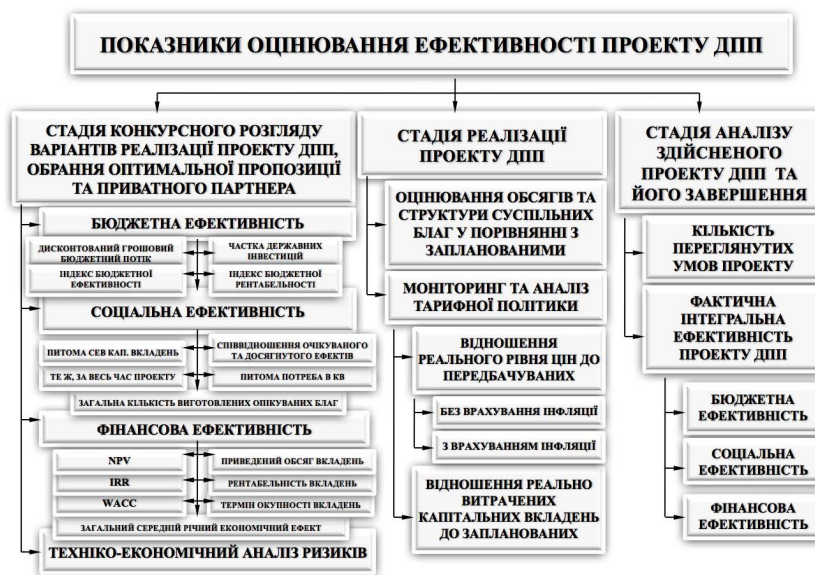

Рис. 3. Система показників оцінювання ефективності реалізації проектів ДПП в регіональній інфраструктурі

Джерело: розроблено автором

КАТЕГОРІЇ ЗАГРОЗ	ДИСЛОКАЦІЯ
РИЗИК РОЗВИТКУ	ВЛАДНІ ОРГАНИ / АГЕНСТВО З РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ
СПОНСОРСЬКИЙ РИЗИК	
РИЗИК ПЕРЕВИЩЕННЯ ВАРТОСТІ	СПЕЦІАЛІЗОВАНА КОМПАНІЯ / ПРИВАТНИЙ ПАРТНЕР
РИЗИК ЗАТЯГУВАННЯ ТРИВАЛОСТІ	
РИЗИК НЕСВОЄЧАСНОГО ПОСТАЧАННЯ	СПЕЦІАЛІЗОВАНА КОМПАНІЯ / ПРИВАТНИЙ ПАРТНЕР / РОЗРОБНИК, БУДІВЕЛЬНА АБО ЗАКУПІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ
ЕКСПЛУАТАЦІЙНИЙ РИЗИК	СПЕЦІАЛІЗОВАНА КОМПАНІЯ / ПРИВАТНИЙ ПАРТНЕР / УПРАВЛЯЮЧА АБО ЕКСПЛУАТАЦІЙНА КОМПАНІЯ
РИЗИК НЕДОСТАТНЬОГО ПОПИТУ ТА ЗНИЖЕННЯ ОЧІКУВАНИХ ДОХОДІВ	СПЕЦІАЛІЗОВАНА КОМПАНІЯ / ПРИВАТНИЙ ПАРТНЕР (В ОКРЕМИХ ВИПАДКАХ ВЛАДНІ ОРГАНИ)
РИЗИК ЗМІНИ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ	
РИЗИК НЕПОВЕРЕННЯ КАПИТАЛУ ТА НЕОТРИМАННЯ ПРИБУТКІВ	
ФОРС-МАЖОРНІ ОБСТАВИНИ	ВЛАДНІ ОРГАНИ / СПЕЦІАЛІЗОВАНА КОМПАНІЯ / ПРИВАТНИЙ ПАРТНЕР
ПРИРОДНІ ПОЛІТИЧНІ	
НЕПОРОЗУМІННЯ МІЖ СТОРОНАМИ	

Рис. 4. Загрози реалізації проектів партнерства та їх дислокація у процесі складання «матриці ризиків» ДПП

Джерело: розроблено автором

та фінансової діяльності на стадії визначення показників комерційної ефективності у аналогічному переліку показників; операційної та інвестиційної діяльності у випадку оцінювання бюджетної ефективності інвестиційного проекту ДПП з розрахунками бюджетного ефекту (БЕ), дисконтованого БЕ з врахуванням коефіцієнту розподілу, індексу прибутковості бюджетних гарантій, внутрішньої норми БЕ [19].

V. Міжнародний досвід подолання потенційних загроз реалізації проектів ДПП за місцями дислокація у ході здійснення регулятивних дій ОДУ забезпечується шляхом реалізації заходів техніко-економічного обґрунтування, юридичної експертизи, аудиту з трансакційного ціноутворення, формування системи нефінансових критеріїв для оцінювання приватних партнерів, тайм-менеджменту, інжинірингової експертизи, антикризового менеджменту, управління компетенціями, операційного менеджменту, менеджменту надзвичайними ситуаціями, використання новітніх фінансових інструментів, поглибленого технічного аналізу, управління рамковими угодами, гарантування від непередбачуваного впливу зовнішніх ризиків та форс-мажору, управління постійними змінами.

VI. Інтернаціоналізація досвіду набуває прояву у розширенні переліку етапів реалізації вітчизняних проектів ДПП, які мають включати: визначення інтересів сторін співпраці з метою

обрання конкретного механізму ДПП; аналіз варіантів задоволення потреб проекту; попередній аналіз придатності об'єкта до реалізації; технічний, юридичний, ринковий, фінансовий, екологічний аналіз проекту ДПП; дослідження проекту на ризики, прибутковість, доступність та цінність для споживачів; дослідження цінності проекту співпраці для ринку; проведення обов'язкового тендеру; розрахунок обсягів державного фінансування для неприбуткових проектів ДПП; забезпечення можливості моніторингу проекту ДПП замовником.

VII. Практичного використання в врахуванням специфіки вітчизняного законодавства у сфері ДПП потребує модель «змішаного контракту життєвого циклу» (ЗКЖЦ) (рис. 5). ЗКЖЦ може бути визначено як контрактну форму ДПП, за якої державний партнер на конкурсній основі укладає з приватним партнером угоду на проектування, будівництво та експлуатацію об'єкту протягом всього життєвого циклу, здійснює оплату проекту рівними частинами лише після його введення в експлуатацію за умови підтримання приватним партнером об'єкту у відповідності до визначених функціональних вимог. Залучення інвестиційних коштів за одним з можливих варіантів регламентується рекомендаціями Європейського центру експертизи [20].

Перевагами для ОДУ у випадку реалізації моделі ЗКЖЦ є делегування процесу справ-

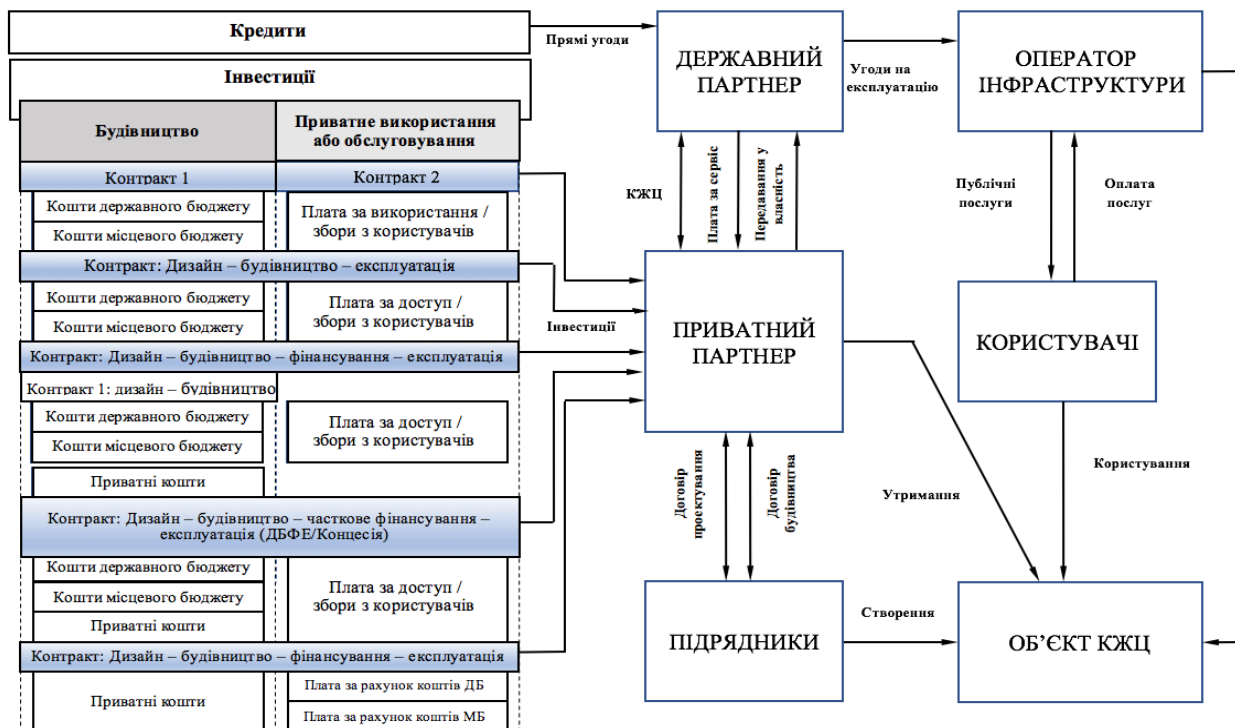

Рис. 5. Організаційно-правова схема «змішаного контракту життєвого циклу»

Джерело: розроблено автором

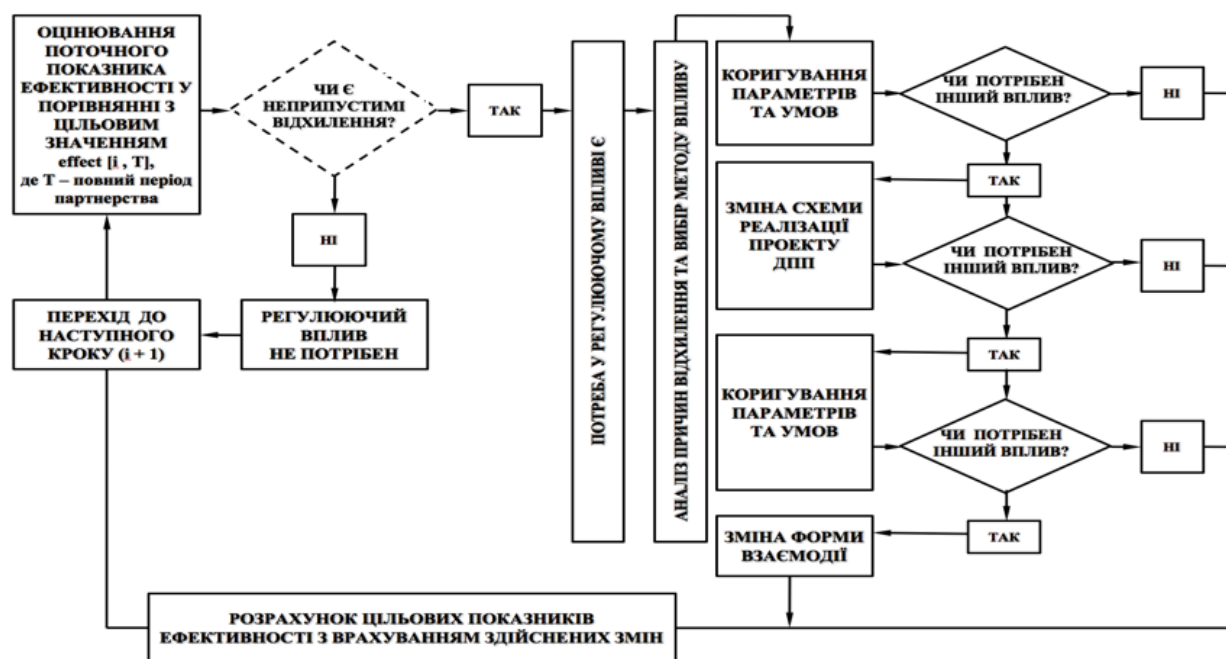

Рис. 6. Блок-схема інтерактивного моніторингу проектів ДПП

Джерело: розроблено автором

лення соціально значимих для держави функцій приватному капіталу; мінімізація ризиків неякісного проектування; уникнення ризику розриву відповідальності приватного партнера за проектування та будівництво об'єкта інфраструктури; усунення фінансових ризиків неналежної експлуатації; уникнення непередбачуваних майбутніх витрат на підтримання інфраструктури. Вигоди приватного партнера полягають у можливості отримати крупний контракт на життєвий цикл об'єкта інфраструктури, бути вільним у процесі вибору проектних та технічних рішень; фінансовій гарантії зі сторони держави у процесі залучення коштів приватним партнером; уникнення ризику попиту.

VIII. Запровадження ОДУ обов'язкових процедур моніторингу реалізації ДПП доцільно здійснювати за алгоритмом, при якому об'єктом моніторингу виступають показники ефективності (рис. 6) або, як варіант, їх дисконтовані величини.

Висновки. Модернізація розвитку проектів ДПП в Україні, з врахуванням міжнародного досвіду реформування їх системи, повинна базуватись на таких засадах: уточнення сут-

нісних характеристик проектів партнерства з урахуванням усіх особливостей функціонування національної економіки; раціоналізація національної моделі розвитку ДПП; оновлення переліку цілей реалізації політики ДПП; розширення переліку видів економічної діяльності, на які поширюється практика реалізації угод про співпрацю; розширення переліку різновидів юридичного оформлення угод; перегляд підходів до розширення переліку суб'єктів господарювання, що можуть виступати з ініціативою про укладання угод про партнерство; розширення та уточнення змісту окремих стадій реалізації ДПП; удосконалення чинного законодавства з питань регулювання ДПП; розширення повноважень сторін участі в угодах; удосконалення засобів та прийомів управління ризиками здійснення угод ДПП; розробка дієвого механізму гарантування повернення інвестованих коштів учасників угод про співпрацю ОДУ та приватного бізнесу; організація постійного моніторингу проектів ДПП; розробка механізму реалізації «незатребуваних проектів» співпраці.

Список використаних джерел:

1. Akintoye, A. and Beck, M. (eds.) (2009), Policy, Finance and Management for Public Private Partnerships (Oxford: Wiley-Blackwell).
2. Flyvbjerg, B., Bruzelius, N. and Rothengatter, W. (2003), Megaprojects and Risk: An Anatomy of Ambition (Cambridge: Cambridge University Press).
3. Helm, D., Wardlaw, J. and Caldecott, B. (2009), Delivering a 21st Century Infrastructure for Britain (London: Policy Exchange).
4. Hodge, G.A. and Greve, C. (eds.) (2005), The Challenge of Public Private Partnerships: Learning from International Experience (Cheltenham, UK: Edward Elgar).

5. Merna, T. and Lamb, D. (2009), «Application of Risk Analysis in Privately Financed Projects: The Value-for-money Assessment through the Public-Sector Comparator and the Private Finance Alternative», in Akintoye and Beck (eds.) (2009), *Policy, Finance and Management for Public Private Partnerships* (Oxford: Wiley-Blackwell).
6. Savas, E. (2000), *Privatisation and Public Private Partnerships* (New York: Chatham House Publishers).
7. Teisman, G. and Klijn, E.H. (2001), «Public Private Partnerships in the European Union: Official Suspect, Embraced in Daily Practice», in Osborne, S. (ed.), *Public Private Partnerships: Theory and Practice in International Perspective* (New York: Routledge).
8. Vickerman, R.W. (2008), «Cost-benefit Analysis and the Wider Economic Benefits from Megaprojects», in Priemus, H., Flyvbjerg, B. and van Wee, B. (2008), *Decision making on Mega projects: Cost Benefit Analysis, Planning and Innovation* (Cheltenham: Edward Elgar).
9. Винницький Б., Лендвел М., Онишук Б., Сегварі П. Досвід та перспективи впровадження державно-приватних партнерств в Україні та за кордоном. – Київ: К.І.С., 2008. – 146 с.
10. Геєць В. М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку / В. М. Геєць. – К.: Ін-т екон. та прогнозів. НАНУ, 2009. – 864 с.
11. Данилишин Б. Державно-приватне партнерство – стратегічна форма взаємодії влади і бізнесу / Б. Данилишин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.yuristonline.com/news/kmu/2>.
12. Павлюк К. В. Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави / К.В. Павлюк, С.М. Павлюк // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. – 2010. – Вип. 17.
13. Шилепницький П.І. Державно-приватне партнерство: за і проти / П.І. Шилепницький [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua/>
14. Hemming R., Schwartz, G. & Akitoby, B. (2007). *Public Investment and Public-Private Partnerships*, International Monetary Fund, *Economic Issues*, 40. Retrieved from <http://www.imf.org/external/pubs/cat/longres.aspx?sk=18456>.
15. Engel, E., Fischer R. & Galetovic A. (2013). *The Basic Public Finance of Public-Private Partnerships*. *Journal of the European Economic Association*, 11(1), 83-111.
16. Farquharson, E., Torres de Mästle C., Yescombe E.R., & Encinas J. (2011). *How to Engage with the Private Sector in Public-Private Partnerships in Emerging Markets*. Washington, D.C.: World Bank.
17. Hodges, J. (2003). *Unsolicited Proposals: The Issues for Private Infrastructure Projects*. *Public Policy for the Private Sector*, Note 257.
18. Istrate, E., & Puentes, R. (2011). *Moving Forward on Public Private Partnerships: U.S. and International Experience with PPP Units*. Washington, D.C.: Brookings Institution.
19. *A New Approach to Public Private Partnerships*. London, HM Treasury, 2012.
20. <http://ncppp.org/#>.

Nabulsi H.N.

THE INTERNATIONALIZATION OF THE MECHANISM OF THE PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP

The aim of the publication is to study and generalize theoretical and methodological principles of the implementation of the public-private partnership (PPP) in the scale of the national economy and the development of the recommendations for the formation, practical use and further improvement of the mechanism of its regulation in the process of the internationalization of the approaches to the implementation of the specific projects. The methodological approaches to defining the essence of the PPP and the content of the mechanism of its regulation are summarized; the classification of modern forms and methods of the regulation of the PPP is specified; the international experience to use it in the economy of Ukraine is systematized.

We formulated, based on the international experience of implementing the PPP projects, proposals for expanding the list of indicators evaluating its effectiveness, diversification of the recommended to use models of partnership in separate regions of the state, continuous improvement of already functioning model «matrix of risks» of the implementation of the PPP projects, the expansion of risk categories, development of the detailed maps of their prevention, weakening and elimination, elimination of the possible threats of the implementation of the partnership projects for places of the deployment in the implementation of regulatory acts of the bodies of public administration (BPA), expanding the list of stages of the implementation of the PPP projects, which differs from the current procedures in presence of the additional items, practical use, taking into account the specificity of the national legislation on the PPP model «mixed contract of life cycle» (DBFM), in contrast to the traditional «contract of life cycle» – modification of PFI, which is analogous to DBFO (Design – Build – Finance – Operate) of the PPP, involves its use in conjunction with the «mixed structure and investment funds» whose use is prevalent in the EU for the programming period 2014-2020, the introduction by the BPA of the mandatory procedures for monitoring the implementation of the PPP on algorithm, in which indicators of the efficiency or their discounted values serve as the object of monitoring.